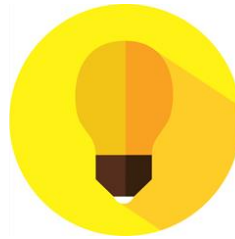

מערכי שיעור על יסודי

שלב 1- "להרגיש"

הוכן ע"י

עינה שכטמן

רותי סובל לוטנברג

מנהלת ארגונית יוצרים שינוי ישראל

מייסדת ומנהל פדגוגית יוצרים שינוי
ישראל

רוח טובה
RUACH TOVA
روح طوبه

שלב 1 - להרגיש

הכרות עם "יוצרים שינוי"

סרט ופופקורן
אקטיביסט בצ'יק
MIX & MATCH

להרגיש - פעילויות לטיפול אמפתי והכרות עם העצמי והאחר

בינגו חברים
להפוך את כישורי ותחביבי לטובת האחר
גיוס כישרונות Harvesting talent
אמפתיה
תכנון תיק בית ספר אידיאלי
פאזל בנתינה
אתגר הצל

פעילויות לאיתור צרכים וזיהוי הזדמנויות להשפיע

אמת או חובה
הדרך שלי לבית הספר
כדורי שלג
רשת חברתית
עיתונים מרגיזים
יעדים גלובאליים

פעילויות לבחירה וחקירת הבעיה הנבחרת

עננים
בחזרה לעתיד
פה קבור הכלב

פעילויות להגדרת הבעיה הנבחרת

להרים את החומה

מה זה יוצרים שינוי?

"יוצרים שינוי" הינה תכנית חינוכית בינלאומית, הפועלת ב- 70 מדינות ופונה לאנשי חינוך המעוניינים לאפשר לתלמידיהם להיות יזמים אכפתיים ומעורבים בקהילה. התוכנית פועלת בישראל זו השנה השישית בהמלצת משרד החינוך ומנוהלת על ידי עמותת רוח טובה ומייסדת התכנית הגב' רותי סובל לוטנברג.

מטרת התכנית, לאפשר לכל ילד וילדה בישראל להאמין ביכולתם ולהוביל שינוי חיובי, בתחומים שמפריעים להם ורלוונטיים לעולמם. התוכנית מתאימה לילדים ובני נוער בכל גיל ובכל מסגרת חינוכית. תוצרי התהליך מתממשים בפרויקטים חברתיים, במגוון רחב של תחומים.

התכנית מעניקה למורים ומנהלים כלים ושיטה מובנית, ליישום למידה מבוססת פרויקטים (**Project Based Learning**) למען הקהילה, בארבעה שלבים פשוטים:

- מתחילים ב**להרגיש** - מתבוננים בסביבה ומחליטים מה רוצים לשנות
- ממשיכים ב**לדמיין** פתרונות אפשריים לבעיה שנבחרה
- ואז יוצאים ל**עשות** וליצור את השינוי
- את התהליך כולו מתעדים ולבסוף **משתפים** בסיפור השינוי ונכנסים לתחרות על מנת לעורר השראה.

מדי שנה מתקיימת תחרות ארצית אליה מוגשים סיפורי השינוי. קבוצה אחת תזכה לייצג את ישראל בכנס הבינלאומי של התכנית בחו"ל.

*חשיבה עיצובית מתאפיינת בוויזואליות. כל פעילות, דיאלוג, ותהליך מתועד כדי לשמר את כלל הדעות והמחשבות שליוו אתכם במשך כל התהליך. כדי לסייע לכם הכנו עבורכם פוסטר לתליה בכתה, שם תוכלו לתעד ולסכם כל שלב בתהליך.

בנוסף, אנו מציעים לכם המורים וגם לתלמידים לנהל יומן "יוצרים שינוי" המתעד את העשייה, והתובנות. כשתשתפו את סיפורכם בסוף התהליך תוכלו להיעזר ולחזור למחשבות ולרשמים שיש נטייה לשכוח.

שלב 1 - "להרגיש"

השלב הראשון הינו לעודד את הילדים להתבונן סביבם, במרחב הפיזי, הרגשי והחברתי שלהם, ולזהות בעיות המשפיעות עליהם באופן ישיר או עקיף, בבית הספר, בבית, בחברה או בקהילה.

זו ההזדמנות להרגיש.

על הבעיה לעלות מהילדים על מנת שיתחברו אליה באופן אישי, כך גם יהיה לפתרון שידמיינו ויבצעו השפעה אמיתית.

איך מתחילים?

1. זיהוי ובחירת הבעיה - קיימות מספר פעילויות פשוטות ומהנות שיתנו לכם כלים כיצד לסייע לילדים לזהות ולאתר את הבעיה המפריעה להם. תנו במה לכל הבעיות העולות מן הילדים, עודדו אותם להביע את עמדתם. זכרו שכל נושא שעולה מהילדים הינו לגיטימי, גם אם הנושא לא נראה לכם חשוב. לאחר מכן הנחו אותם לבחור את הבעיה או מספר הבעיות בהן רוב הקבוצה תרצה להתמקד.
2. חקר – שלחו את הילדים לחקור את הבעיה לעומקה ולענות על השאלות באמצעות תצפיות, ראיונות, תחקירים, שאלונים, שימוש במדיה דיגיטלית וכו'. עודדו אותם לצאת החוצה, לדבר עם האנשים המעורבים והמושפעים מהמצב ולהיכנס לנעליהם – זה הזמן גם לדבר על אמפתיה. הנחו אותם להתבונן בדפוסים חוזרים לאורך זמן הקשורים לבעיה שזוהתה, ולא למהר לחיפוש פתרון.
3. הגדרת הבעיה – סייעו לילדים להגדיר את הבעיה/ הבעיות שנבחרו באופן מדויק. הנחו את הילדים לשאול שאלות מכוונות שיעזרו להם להבין את הבעיה – על מי היא משפיעה? מתי היא מתרחשת? למה? היכן? באיזו תדירות? כמה אנשים מעורבים בבעיה ומי הם? מידת דיוק בשלב הגדרת הבעיה על כל מרכיביה ישליך על מידת ההצלחה לפתור אותה.

שלב זה הינו חשוב מאוד! התעכבו עליו כמה שצריך כדי לוודא כי הילדים מצליחים באמת להתחבר באופן רגשי ואישי לבעיה וכי הם אינם פותרים את הבעיה ה"לא נכונה". הימנעו מהנטייה הטבעית לשיפוטיות ולהתערבות רעיונית. קחו צעד אחורה ותנו לילדים להוביל. תפקידכם הוא להנחותם בלבד.

חשוב - זכרו לתעד את כל התהליך!

הכישורים הנרכשים משלב זה: יכולת התבוננות בסביבה הקרובה, זיהוי בעיות שמשפיעות עלי ועל אחרים, תצפיות, חקר, מודעות עצמית ומודעות לאחר, כישורי תקשורת, כישורי מנהיגות ואמפתיה.

הכרות עם "יוצרים שינוי"

פעילויות להכרות Mindset של "יוצרים שינוי" – I CAN

סרט ופופקורן

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לחשוף את הילדים לתכנית וליוזמות של "יוצרים שינוי" בארץ ובעולם ולאמן את הילדים כיצד לזהות בעיות ולפתור אותן

עזרים: מחשב, מקרן, כוסות פופקורן, דפי תצפית (שם הפרויקט, הבעיה, קהל יעד, פתרונות שעלו, פתרונות שלי, הערות וכו').

הנחיות:

- חלקו לכל ילד דפי תצפית ופופקורן
 - הקרינו את הסרטונים הבאים ותנו לילדים רקע כללי על "יוצרים שינוי" בארץ ובארגון עולמי. לאחר הצפייה בקשו מהילדים להשלים את המשפט...גם אני יכול/ה.....
 - הקרינו את הסרטונים ותנו מספר דקות בין הסרטים כדי שהילדים ימלאו את דפי התצפית
 - לאחר שסיימתם ערכו דיון, ילדים המעוניינים לשתף את שרשמו בדף התצפית, מוזמנים. עודדו אותם לחשוב על פתרונות יצירתיים ושונים ממה שהוצגו בסרט ורשמו את כל הפתרונות שהוצעו על הלוח.
- *ניתן למצוא עשרות סרטונים נוספים מהארץ ומהעולם בערוץ [YouTube](https://www.youtube.com/) של "יוצרים שינוי".

[יוצרים שינוי ישראל](#)

[קירן ביר סתי מספרת על יוצרים שינוי דרך ילדי הודו](#)

[מה הכוח המיוחד שלי?](#)

[כל אחד יכול](#)

[יוצרים שינוי - האסופה](#)

[יוצרים שינוי מנקודת מבטם של המורים והתלמידים](#)

[איך שינוי נולד](#)

[פרומו יוצרים שינוי עולמי 2017](#)

[קירן ביר סתי מספרת על יוצרים שינוי בTED](#)

סרטונים מומלצים מהעולם

[Crowd Bins, Denmark](#)
[יוצרים שינוי בתאילנד](#)
[South Africa Saying No to Cigarette Butts](#)
[Self-esteem: Come as you are-Denmark](#)
[בני נוער בלאוס](#)
[נוער בשוודיה יוצרים כתה לטעמם](#)
[משמרים תרבות האבות האבוריג'ינים](#)

סרטונים מומלצים מהארץ

[השינוי של שחקים](#)
[שושן החיים](#)
[לנשום חופש](#)
[ממשיכים ללכת – שוקו הכלב](#)
[להקת מחול בית ספרית](#)
[היחס לספורט הנכים בארץ](#)
[חלב חופש](#)
[שחור ולבן יש רק בשחמט – קבלת השונה](#)
[הנה באה השמש](#)
[מלאכי נוער יוצרים שינוי קצר](#)
[אוכל טוב](#)
[קישור לתנועה הגלובלית](#)
[תיכונט מרכז למידה](#)
[תיכונט פורים](#)
[קונים כחול לבן](#)
[פלאפונים בכתה](#)

אקטיביסט בצ'יק משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לתרגל את תהליך "יוצרים שינוי", איך להפוך לאקטיביסט בכמה צעדים פשוטים

עזרים: בריסטול, טושים, כדורים

הנחיות:

- נהלו שיחה קצרה על מה זה אקטיביזם? מה זה אומר להיות פעיל חברתית?
- במעגל אחד גדול - זורקים כדור אחד לשני כשמחזיק הכדור מעלה בעיה אחת שמפריעה לו וזורק לחברו את הכדור, כך עד שכל אחד לפחות העלה בעיה אחת שמפריעה לו.
- יש למנות מתנדב אשר ירשום את הבעיות שעולות על הלוח.
- ערכו הצבעה מהירה וצמצמו את הרשימה שעל הלוח למספר קבוצות בודדות (כ-5 בהתאם לגודל הקבוצה).
- חלקו את הקבוצה כמספר הבעיות. כל קבוצה עומדת במעגל. הפעם זורקים את הכדור מאחד לשני כשכל אחד מצביע על פן אחר של הבעיה. הנחו את הילדים לאתר את הבעיה הספציפית שאליה הם מתחברים בתוך כותרת הנושא.

לדוגמא: הנושא קשישים

בעיות ספציפיות: הפגיעות שלהם, הבדידות שלהם, הזנחת ניצולי השואה, חוסר ניצול היכולות שלהם, קשיים כספיים וכו'

- חלקו בריסטול וטושים לכל קבוצה
- בקשו מהילדים לרשום במרכז את הבעיה שהעלו ואת המילים "אני יכול/ה"
- בקשו מכל אחד לצייר את קווי המתאר של היד והרגל שלו/ה ופרצוף סמיילי גדול.
- הנחו אותם לרשום בתוך היד שציירו מה הם יכולים לעשות עם הידיים שלהם כ"תיקון" לבעיה. בתוך הרגל מה הם יכולים לעשות עם הרגליים שלהם כדי ל"תקן את הבעיה" וליד פרצוף הסמיילי איך הפה והפרצוף יכולים לשפר את הבעיה.

לדוגמא: בעיית מחזור בקבוקים

ידיים: יכולים להוציא בקבוקים שנזרקו לפח רגיל

רגליים: יכולים ללכת למחזור

פה: יכולים להעיר לאנשים שלא ממחזרים ולהציע שימחזרו במקום לזרוק סתם לפח

- ערכו דיון, שיתוף וסיכום של הדברים

MIX & MATCH

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לחשוף את הילדים לתכנית וליזמות של "יוצרים שינוי" בארץ ובעולם ולאמן את הילדים כיצד לזהות בעיות ולפתור אותן.

עזרים: מחשב, מקרן, כרטיסי "להרגיש" וכרטיסי "לעשות" (נספח 1) רשימת הנושאים (נספח 2)

הנחיות:

הקרינו את הסרטונים הבאים ותנו לילדים רקע כללי על "יוצרים שינוי" בארץ ובארגון עולמי. לאחר הצפייה בקשו מהילדים להשלים את המשפט...גם אני יכול/ה.....

הדפיסו את הכרטיסיות "להרגיש" עם מגוון הנושאים הנמצאים בטבלה המצורפת ובמקביל את כרטיסיות ה"לעשות".

פרשו את הכרטיסים במרכז המעגל והנחו את הילדים למצוא את הזוגות הנכונים של פרויקטים שהתחילו בכרטיס ה"להרגיש" והסתיימו בתיאור שמופיע בכרטיס ה"לעשות".

לאחר שכל הכרטיסים מסודרים, תגלו למשתתפים את הסיפור האמיתי והקרינו את הסרטונים הרלוונטיים.

נספח 1 – כרטיסי "להרגיש" וכרטיסי "לעשות"

נספח 2: רשימת הנושאים

כרטיסי "להרגיש"	כרטיסי "לעשות"	שם המסגרת	לינק ביוטיוב
אף אחד לא מבין את הבעיות שלנו כמתבגרים	הקמת הצגה "הנה באה השמש"	מדצ"ים פתח תקווה	https://www.youtube.com/watch?v=enEzeZnyAVg
רצינו דשא סינטיטי למגרש המשחקים אנשים שקופים	קמפיין חיסכון מים וחשמל	בי"ס יוספטל אזור	https://www.youtube.com/watch?v=ASRb4pgbB0M
חוסר שיוון מגדרי	עיצוב חלוק עבודה	בי"ס ריברסייד הודו	https://www.youtube.com/channel/UCiWUBG5cGRIGXqFbDf1fCnQ
כלבים משוטטים	הקמת קבוצת כדורגל תחרותית	בי"ס ניר קריית אונו	https://www.youtube.com/watch?v=mZeeiJ1_dkw&feature=youtu.be
מי מכין את הכריכים הנמצאים מידי בוקר על	הקמת פינת ליטוף	בי"ס נווה מדבר אבו קווידר	https://www.youtube.com/watch?v=Wk5SEbaUq5s
	גידול ירקות כתרומה לעמותה	בי"ס יד מרדכי בת-ים	https://www.youtube.com/watch?v=1j674KIPTSc

https://www.youtube.com/watch?v=WoXJHHcy9ze	ביה"ס הדמוקרטי כ"ס	הקמת בוסתן קהילתי	דלת בית הספר? אין נגישות לממתקים מתי שחוצים
https://www.youtube.com/watch?v=9xDuFQEm2Bw	חט"ב עיזנים רמלה	הקמת להקת מחול ייצוגית	חוסר מוטיבציה להגיע לבית הספר
https://www.youtube.com/watch?v=x1goC5TbKe4	בי"ס אלרמה באקה אל גבריה	סדנאות להגשמת חלומות	חשש מהיעדר תעסוקה בסיום הלימודים
https://www.youtube.com/watch?v=VVsfghLAr2c	חט"ב פיינשטיין פ"ת	גיוס כספים לרכישת מדפסת תלת מימד	כלבים בעלי נכויות של בעלים חסרי אמצעים
https://www.youtube.com/watch?v=4Bq7cVX9gw4	בי"ס יהודה המכבי ת"א	הפסקה פעילה	קשיי המעבר בין הגן לבית הספר
https://www.youtube.com/watch?v=EL8TRhZACyc	בי"ס נווה מדבר אבו קווידר	ניצול יעיל של שאריות מזון כקומפוסט	בזבוז מזון ואכילה לא בריאה
https://www.youtube.com/watch?v=Lqeh9L8eruM	בי"ס ריברסייד הודו	עיצוב גלידה למותג ידוע לחג	צורך בלמידה מחוץ לכתה
https://www.youtube.com/watch?v=4FDiMkN3XMY	בי"ס ריברסייד הודו	ליווי ילדים חולי סרטן	צורך לתרגל 'התמדה'
https://www.youtube.com/watch?v=xI_JqHSbMMY	הודו	ספר מתכונים	ילדים באים בלי מצב רוח לבית הספר
https://youtu.be/KTRPCeScVhU	הודו	עיצוב פחי אשפה	לא נעים לטייל בפארק סביב האגם
https://www.youtube.com/watch?v=0j6Ro08t1Zs	בי"ס סיני חינוך מיוחד רמלה	חלוקת אוכל ובגדים לנזקקים	תמיד עושים עבורנו
https://youtu.be/zxiig-58M9c	בי"ס דרור אור עקיבא	הפקת יריד אוכל ותרבות	גזענות
https://www.youtube.com/watch?v=KNvnF6wOYnU	בי"ס ת"לי מתמטי גבעת זאב	מסיבות קהילתיות	יחס משפיל לחיילים
https://www.youtube.com/watch?v=UDa5Dts2efc	בי"ס אמיר פ"ת	לומדים ומלמדים שפה חדשה	בעיית תקשורת עם סבתי החרשת
https://www.youtube.com/watch?v=9CyokQxLRPc	תיכונת ת"א	סרט לבחירתך ומשלוחי מנות לנזקקים	אי שייכות של ילדי ביה"ס לילדי כיתות חינוך מיוחד
https://www.youtube.com/watch?v=CgChCrQALy4	מלאכי נוער קריית גת	שיפוץ חצר מוזנחת	מחסור במקום לצאת ולשחק
https://www.youtube.com/watch?v=tJpMOrv3ul	בי"ס אור תורה קדימה-צורן	למשקם Extreme Makeover	לתת אחרי שהבנו מה צריך
https://www.youtube.com/watch?v=Smlc5LihDIY	בי"ס אמיר פ"ת	הפיכה לספרייה	לא קוראים ספרים
https://www.youtube.com/watch?v=Ch1SzyVAxXc	בי"ס לטבע חברה וסביבה ת"א	חלב חופש	תנאי המחיה של חיות המשק
https://www.youtube.com/watch?v=jCgDAmhT81Y	בי"ס לטבע חברה וסביבה ת"א	גיוס רשתות שיווק גדולות לשיווק המוצר שלם	סבל התרגולות
https://www.youtube.com/watch?v=6Gh7OpY4pHA		הקמת מועדון	ילדים משוטטים משועממים ברחובות
https://www.youtube.com/watch?v=wsdbiHfPL-c	בי"ס אלומות ת"א	בניית מערכת שיעורי בית דיגיטליים	כובד תיקי בית ספר
https://www.youtube.com/watch?v=x5QIMVI-izo	בי"ס אמיר פ"ת	הקמת סירת נגישות	רחובות לא נגישים לבעלי נכויות
https://www.youtube.com/watch?v=Eaeind0HTmY	מלאכי נוער קריית גת	חוגים ימי הולדת בהתנדבות	רצון לתת לאחרים מה שלי לא היה בילד
https://www.youtube.com/watch?v=gOOPciNtAu0	חט"ב הראשונים הוד השרון	הקמת משתלה קהילתית	תהליך אורבניזציה של הישוב
https://www.youtube.com/watch?v=SIGrrM86EpK	בי"ס אל רחמה באקה אל גבריה	תכנון מרחב חוץ בית ספרית יחד עם המשטרה	חניות כפולות ומסכנות חיים
https://www.youtube.com/watch?v=nbikQoxBZC0&list=PLajQ	תיכון יובלים אור	עיצבו את קירות בית	צורך להפוך את בית

6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	יהודה	הספר ש"ידברו" אותם	הספר לחיובי יותר
https://www.youtube.com/watch?v=nbikQoxBZC0&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	אשקלון אורט אפרידר	התנדבות בכל דרך אפשרית	אם הייתה לי הזדמנות לחלום
https://www.youtube.com/watch?v=HyIb1vTciQk&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC&index=6	כפר עילוט	שילוט רחובות	לא מכירים את אתרי הכפר
https://www.youtube.com/watch?v=GdtGnqpzt5M&index=7&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	אולפנת בר אילן	עשינו לעצמנו מסיבה	חוסר גיבוש
https://www.youtube.com/watch?v=IMsmEmucFOg&index=11&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	אולפנת בר אילן נתניה	פתרונות מחזור יצירתיים	בית הספר מלוכלך
https://www.youtube.com/watch?v=f5MDOD02PWk&index=13&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	חט"ב פיינברג חינוך מיוחד פ"ת	טיפוח גינה	לא נעים לקשישים
https://www.youtube.com/watch?v=m6cMDEfOTb4&index=15&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	אולפנת בר אילן	יצירת תקנון	אלימות ברשת
https://www.youtube.com/watch?v=3fKpIT2CBTU&index=19&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	אולפנת בר אילן	הוספת כוסות לנטילת ידיים בשירותים	צורך בחיזוק הצד הרוחני של התלמידות
https://www.youtube.com/watch?v=moh_VxtiuhU&index=22&list=PLajQ6TbD_zQ12YSyerQhRwFD5SR3aiWIC	בי"ס ניר קריית אונו	קיר גרפיטי	הבנה אמפתית לחולים וחלשים בחברה
https://www.youtube.com/watch?v=NIwh06Gi_c	חינוך מיוחד בי"ס דמוקרטי כ"ס	יריד אוכל טוב	תחושת חוסר שייכות לביה"ס
https://youtu.be/vnE4G-4z1rQ	בי"ס מרחבים ראשל"צ	הקמת תחנת חברות: תחנת מוצא: לבד, תחנת יעד: ביחד	בדידות בהפסקות
https://www.youtube.com/watch?v=qjWIn-dAL4g&authuser=0	מעלה צביה	קמפיין ניקיון	לחגוג למדינה יום הולדת 70
https://www.youtube.com/watch?v=AxRrMiawIQ8	בי"ס רמת כרמים אשקלון	עיצוב מרחב שלם בבית הספר	קושי להסתגל לכתה א'

פעילויות לטיפול אמפתיה והכרות עם העצמי והאחר

בינגו חברים

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: טיפוח אמפתיה והכרות עם האחר - לגלות את המשותף והשונה בין חברי הקבוצה וכמה אנחנו יודעים ולא יודעים על האחר

עזרים: דפים מודפסים (נספח 3), פתקים, ציפים, קערה/כובע

הכנה: יש להכין ולהדפיס את כרטיסיית הבינגו והפתקיות בהתאם לגרסת המשחק. וכן לוח קבוצתי גדול.

הנחיות:

אפשרות משחק ראשונה

- הכינו לוח אחד לכל ילד
- בקשו מכל ילד לרשום את שמו במשבצות עם היגדים שנכונים לגביו
- בקשו מהילדים להסתובב בחדד ולהחתיים את החברים במשבצות שיש להם במשותף
- הציבו את הלוח הקבוצתי הגדול במרכז החדר ובקשו מכל אחד לחתום את שמם בהתאם להיגדים שלהם

אפשרות משחק שניה

- הכינו לוח אחד לכל ילד
- הכינו את כל אחד מההיגדים על פתק קטן
- חלקו לכל ילד כ-10 ציפים
- הקריאו כל היגד בכל רם ובקשו מכל ילד שההיגד מדבר אליו להכריז בינגו ולשים ציפ בריבוע המתאים.
- הראשון שמגיע ל-10 ריבועים מלאים צריך להגיד "בינגו חברים" ולהציג את ההיגדים שלו וכן הלאה.

אפשרות משחק שלישית

- הכינו את כל אחד מההיגדים על פתקים נפרדים כפול 3, ערבבו וחלקו אותם באופן שווה בין הילדים
- בקשו מהילדים לחלק את ההיגדים למי שנראה להם שההיגד הכי מתאים

בסוף המשחק, בכל האפשרויות, דונו ושתפו:

מה גיליתם על עצמכם? מה גיליתם על אחרים? מה יש לכם במשותף עם הקבוצה? במה גילתם שאתם שונים? כמה הכרת את החברים קודם לעומת עכשיו? האם הופתעתם ממה שהיה?

נספח 3: בינוי חברים

אוהב/ת לגלוש	מבלה הרבה בפייסבוק	שם/ה לב כשמישהו מסתפר	מנגן/ת בגיטרה	חובש/ת קסדה על אופניים
משתמש בפלאפון בזמן השיעור	טוב במתמטיקה	יודע/ת לעשות קסמים	אני צמחוני/ת	אוהב/ת לישון כל השבת
קורא ספרי מדע בדיוני	כותב/ת שירים	אוהב/ת את הביטלס	משפחה מרובת ילדים +4	אין לי פלאפון
חוצה לפעמים את הכביש לא במעבר חציה	עובד בחופש הגדול	חסכתי פעם למשהו שמאד רציתי	רואה את האח הגדול	אני מתנדב/ת
אוהב/ת לבשל	בתנועת נוער	לובש/ת במותגים	לא רואה טלוויזיה בכלל	אוהד/ת ברצלונה
אוכל/ת אצל סבא וסבתא כל יום שישי	אוהב/ת לפתור תשבצים	הייתי בחו"ל	אני אח/ת בכורה	יש לי כלב

להפוך את כישורי ותחביבי לטובת האחר

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: טיפוח אמפתיה - ללמוד להסתכל על החזקות והכישורים האישיים כמשאב שיש לכל אחד מאתנו לתת ולהעניק למישהו אחר

עזרים: טבלה (נספח 4), כלי כתיבה ולוח

הנחיות:

- חלקו לילדים את הטבלה וביקשו מהם למלא אותה בהתאם לרובריקות
 - ערכו דיון קבוצתי בהתאם לשאלות המנחות הבאות:
 - מה גיליתי על עצמי?
 - כיצד אתה חושב שניתן לתעל את כישוריך ותחביביך לטובת מישהו אחר?
- לדוגמא: אם את/ה אוהב/ת כלבים ניתן להתנדב להוציא את הכלב של השכנה הקשישה לטיול פעם ביום.
- אם הינך אוהב/ת כדורגל, ניתן לארגן הפסקה פעילה בבית הספר בו ילדים תורמים שני שקלים ומקבלים הזדמנות לבעוט לשער. את הכספים ניתן לתרום לעמותה שעוסקת במשהו שחשוב לך.

נספח 4: טבלת דברים שאני אוהב

מס'	10 דברים שאני אוהב/ת לעשות	שלושה דברים שאני הכי אוהב/ת לעשות מתוכם	דברים שעשיתי השבוע	דברים שאני אוהב/ת לעשות לבד	דברים שאני אוהב/ת לעשות עם אחרים	דברים שעושים כסף	דברים שהייתי רוצה להשתפר בהם	דברים שהורי לא יודעים שאני עושה	דברים שדורשים ציוד	דברים שדורשים ידע ולמידה	דברים שאני מוכשר/ת בהם
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

גיוס כישרונות (Harvesting Talent)

משך הפעילות: 25 דק'

מטרות הפעילות: 1. למפות את הכישרונות ותחומי העניין של הקבוצה; 2. לגלות את הדברים המשותפים לנו, ו-3. לחשוב באופן יצירתי כיצד להשתמש בכוחות הללו לטובת הפרויקט.

עזרים: נייר ומרקרים

הנחיות:

- ציירו בראש הדף סמל המסמל אתכם
- רשמו שלושה דברים שאתם טובים בהם ואוהבים לעשות אותם. זה יכול להיות הובי או כישרון או תכונה אישית שאתם גאים בה.
- הדביקו את כל הדפים על לוח לבן.
- הזמינו את הילדים לשרטט קווים מחברים בין כישרונות משותפים לתחומי עניין משותפים.
- בקשו מכל משתתף לספר מה הסמל שבחר לעצמו מספר לנו עליו, ומה היא או הוא גילו וברצונם לשתף עם חברים אחרים בקבוצה.
- פענחו את המבוך על ידי זיהוי ורשימה של הכישרונות, המיומנויות והמאפיינים.
- כיצד ניתן לגייס כישרונות אלו להרחבת הפרויקט?

אמפתיה

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: טיפוח אמפתיה - העמקת הבנת המושג אמפתיה דרך סרט וחוויה

עזרים: מחשב, מקרן

הנחיות:

- הקרינו לילדים את הסרטים המצורפים [קירן ביר סת'י מדברת על אמפתיה](#), [איך מרגיש העולם לנכים](#), [אינסיין](#)
 - חלקו את הילדים לזוגות - אחד עיוור אחד מוביל והנחו אותם לפי ההנחיות הבאות:
 - טיילו בסביבה והנחו את העיוור בדיוק לאן ללכת ומה בדיוק אתם רואים בסביבה.
 - תתארו את הדברים עם המון פרטים
 - החליפו תפקידים
 - שיתוף תובנות
- איך זה מרגיש לסמוך על מישהו אחר שיוביל אותך מבלי שתפגע/י?
- איך הרגשתם להיות העיניים של אדם אחר?
- האם ראיתם דברים שקודם לא שמתם לב אליהם?
- בקשו מהילדים לראיין אחד את השני או לחלופין לאתר אדם אחר ולנסות "להיכנס לנעליו".
 - ערכו מפגש בו הילדים ישתפו את מה הם למדו על האחר ומה הם למדו על עצמם.

תכנון תיק בית ספר אידיאלי

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לתרגל חשיבה מהלב הבנת צרכים של האחר ועשייה למענו

עזרים: ניירות, כלי כתיבה וטושים

הנחיות:

הנחו את הילדים להתחלק לזוגות

הקציבו להם 5 דקות לתכנן על הנייר את תיק הספר האידיאלי לבן/בת הזוג

לאחר הזמן המוקצב כל אחד מספר מה הוא תכנן ולמה

כעת בקשו מהם לראיין אחד את השני (לפחות 5 דקות כ"א) כדי להבין מה חשוב לבן/ת הזוג בתיק בית ספר?

- מה את/ה אוהב/ת או לא אוהב/בתיק שלך היום?
- איך קיבלת אותו? ממי?
- מה את/ה מכניס לתוכו?
- מה את/ה מכניס ומוציא הרבה פעמים ביום?
- איזה בד את/ה אוהב לתיק?
- מהו הגודל האידיאלי עבורך לתיק?
- באיזה צבע את/ה אוהב/ת את התיק שלך?

לאחר הריאיון בקשו מהם לתת תכנן בשנית את התיק האידיאלי עבור בן/בת הזוג

דונו בסוף הפעילות לגבי התובנות שעלו: איך התיק שונה מזה שתוכן בהתחלה? מה השתנה ולמה?

*ניתן להפוך את הפעילות לפעילות יצירה עם בניית התיק האידיאלי מחומרים ממוחזרים

פאזל בנתינה

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: טיפוח אמפתיה - פיתוח מיומנות בהבנת הצרכים של האחר - מה הצורך ומה יש לי לתת

עזרים: פאזל אחד של 6 חלקים לכל משתתף.

הכנה: הכינו את הפאזלים מראש (פאזלים כמספר המשתתפים 6 חלקים כל פאזל). גזרו דפים משבועונים וגזרו כל דף ל- 6 חלקים. השתדלו שכל הפאזלים יהיו מאותו סוג נייר.

הנחיות:

- חלקו את המשתתפים לצוותים של ארבעה משתתפים.
- כל צוות מקבל פאזלים, כמספר המשתתפים.
- כל משתתף יקבל 2 חלקים של פאזל אחד, כאשר יתר החלקים מעורבבים במרכז.
- יש לחלק את יתרת החלקים באופן שווה ואקראי בין כולם.
- הנחו את המשתתפים להרכיב את הפאזלים, תוך שמירה קפדנית על שני כללים:

1. אסור לדבר.

2. מותר רק לתת חלקים לאחר - אסור לבקש מאחר או לקחת ממנו חלק שהוא לא נתן לך.

נקודות לדיון

- האם באופן אוטומטי נוצרה תחרות בין משתתפי אותה הקבוצה? מדוע?
- תאר איך התחושה להרגיש נזקק בשעה שאחרים כלל לא רואים מה אתה צריך?
- מה יותר נעים: לתת או לקבל?
- לאיזה מצבים מקבילה החוויה שעברתם?

אתגר הצל

משך הפעילות: יום לימודים

מטרות הפעילות: לפתח אצל הילדים מודעות ואמפתיה כלפי צוות התחזוקה והשירות של בית הספר שלרוב שקופים בעיניהם ולאפשר להם למצוא פתרונות יצירתיים לשיפור חווית העבודה של אותם עובדים.

מתודולוגיה:

להרגיש- מיהם השקופים בבית ספרינו שמשרתים אותנו? הכירו אותם, סביבת עבודתם ויומם מנקודת מבטם. אילו בעיות גלית שהייתם לפתור או לשפר?

לדמיין- דמיינו פתרונות לבעיה שבחרתם

לעשות- מתכננים את הפרויקטים ויוצרים את השינוי

לשתף- משתפים את הקהילה, הארץ והעולם בסיפור השינוי

מהלך הפעילות:

להרגיש: בשלב זה הילדים מתבקשים להכיר מקרוב את צוות התחזוקה והשירות של בית הספר

- בקשו מהתלמידים להכין רשימה מפורטת של כל אנשי התחזוקה, הניקיון, השמירה, הגינון, המזכירות וכו' של בית הספר ורשמו אותה על הלוח.
- חלקו את הכיתה לקבוצות כאשר כל קבוצה אחראית על בעל תפקיד אחר ושלחו אותם לערוך תצפית וראיון עם אותו בעל תפקיד בהתאם לנקודות הבאות:
 - ✓ תארו את בעל התפקיד (שם, תפקיד, תיאור כללי)
 - ✓ תארו את סביבת העבודה שלו
 - ✓ מהם כלי העבודה הדרושים לעבודתו
 - ✓ מי הקהל איתו הוא נפגש לרוב
 - ✓ מיהו באופן אישי? משפחה? מקום מגורים? ילדים? יום הולדת? וכו'
 - ✓ כיצד הוא מגדיר את תפקידו? מה הקשיים בהם הוא נתקל בתפקידו? ממה הוא נהנה בתפקיד? מה חסר לו? לאיזה יחס הוא זוכה משאר הצוות? התלמידים? מה היה רוצה לשפר בתפקידו?
- ערכו שיחה בה כל קבוצה משתפת את ממצאיה ורכזו את הדברים על הלוח.

נקודות לדיון:

האם יש בעיות משותפות

האם בעיה מסוימת בלטה במיוחד

מה למדתם/גילתם שלא ידעתם קודם

- ערכו הצבעה בכיתה (או כל דרך אחרת) על מנת להחליט על אילו בעיות התלמידים ירצו לתת מענה.

לדמיין:

בסוף שלב זה יבחרו התלמידים פתרונות להוציא לפועל

- דמיינו את השינוי בציור, הצגה או פסקה שמתארת איך הייתם רוצים לראות את השינוי. שיתפו ותיצרו חלום משותף.
- עודדו את הילדים להעלות כמה שיותר רעיונות (לפחות 20) שיכולים לקדם אותם הכי קרוב למה שדמיינו ורשמו הכל על הלוח.
- מיינו את הרעיונות שעלו וערכו הצבעה (או כל דרך אחרת) כדי לבחור בפתרונות שהכי נותנים מענה לצורך ושיכולתם להוציא לפועל בעצמם. אתגרו את הילדים להיות נועזים, יצירתיים ואמפתיים. שאלו אותם איך לדעתם הפתרונות שבחרו ישפיעו על בעל התפקיד ובאיזה מידה ובקשו מהם לדמיין את התגובה וההשפעה.

לעשות:

בשלב זה הילדים מתכננים, מחלקים תפקידים ומוציאים לפועל את הפתרונות שהעלו

- בקשו מהתלמידים להכין, בקבוצות המקור, פרוטוטייפ של הפתרון/נות על ידי בניית מודל, ציור, הצגה, מצגת או תיאור מפורט במילים.
- בקשו מכל קבוצה להציג את הפרוטוטייפ ומשאר הקבוצות לתת משוב מכבד.
- גבשו ביחד תכנית וחלוקת תפקידים
- לוו את הכיתה בהוצאת הפתרונות לפועל ואל תשכחו לתעד

רפלקציה:

ערכו סקר, ראיונות עם בעלי העניין לעמוד את מידת ההצלחה של השינוי שיצרתם. תשתפו את מה שלמדתם והרשתם. מה היה טוב? מה היינו יכולים עוד לעשות? הכינו סרטון שמספר את הסיפור שלכם

לשתף:

הזמינו את כל בעלי השרות וקהילת בית הספר לספר את התהליך מנקודת מבטים של כולם. הכינו פופקורן והקרינו את הסרט שלכם.

פעילויות לאיתור צרכים וזיהוי הזדמנויות להשפיע

אמת או חובה

מטרות הפעילות: תרגול תהליך יצירת שינוי בתוך תחום ביה"ס

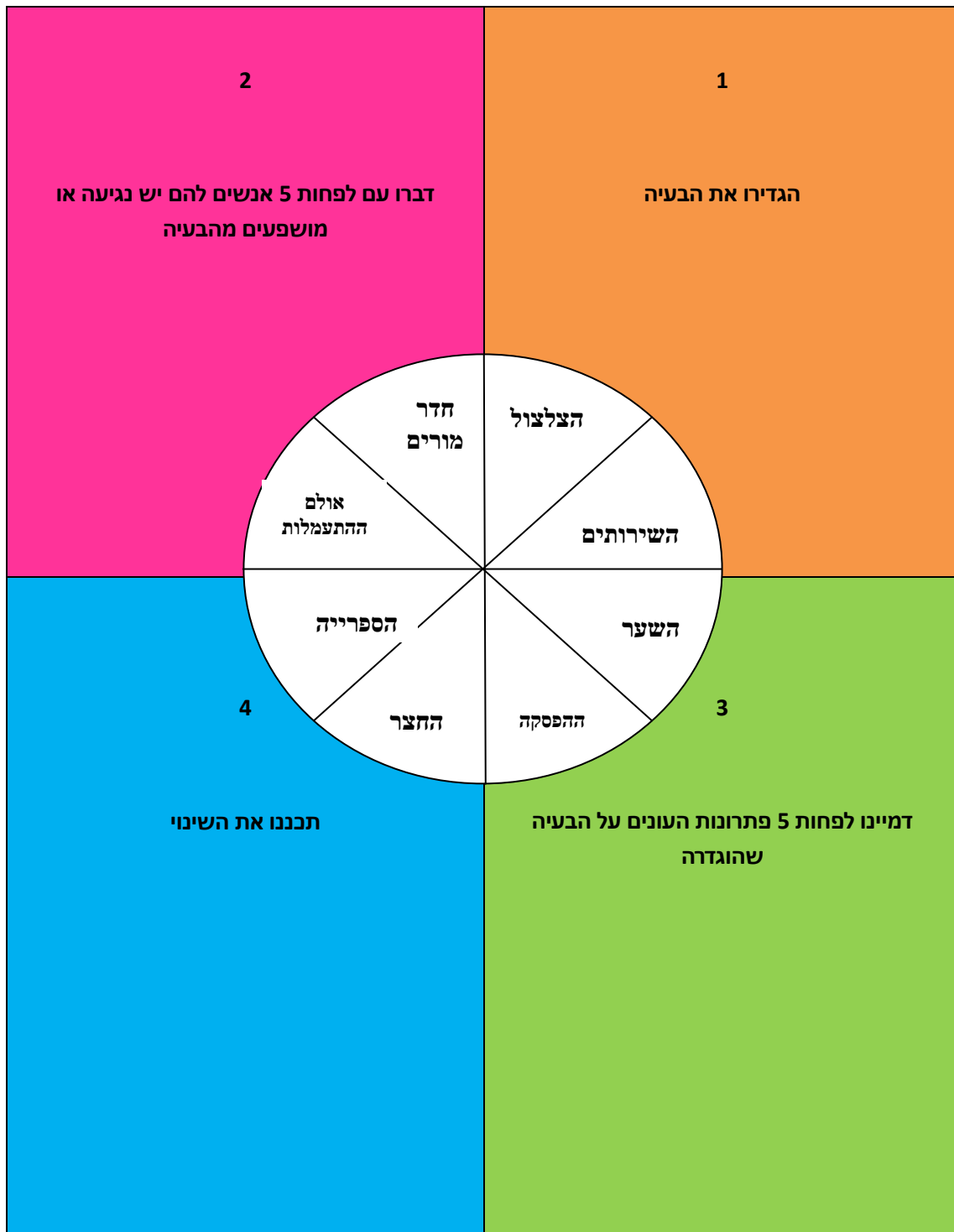
עזרים: בריסטולים עליהם לוח אמת או חובה בהתאם לנספח 5, כלי כתיבה ובקבוק ריק

משך הפעילות: שעה וחצי

הכנה: הכינו 6-8 בריסטולים בהתאם לנספח 5

הנחיות:

- חלקו את הילדים ל 6-8 קבוצות (רצוי קבוצה של עד 5 משתתפים)
- על כל קבוצה לשבת סביב ללוח ולהניח את הבקבוק במרכז
- כל אחד בתורו מסובב את הבקבוק
- על המסובב לפרט בעיה אחת הקשורה לתחום עליו מצביע הבקבוק
- משחקים מספר סיבובים עד שחברי הקבוצה התייחסו לרוב הנושאים במעגל
- על הקבוצה לבחור נושא אחד בו הם היו רוצים ליצור שינוי ולצבוע את המשולש הרלוונטי בצבע כלשהו
- על כל קבוצה להתייחס לארבעת המשימות הרשומות על הלוח ולהשלימן בכתב על הלוח עצמו.
- לאחר שארבעת המשימות הושלמו על הקבוצה לצאת לפעולה ולשתף את שאר הקבוצות בעשייה.
- בשלב הסופי ערכו שיתוף תובנות- מה קבלתי? מה נתתי? הכנת לוח תובנות קבוצתית.

הדרך שלי לבית הספר

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לתרגל התבוננות מקרוב בחוויות יום יומיות על מנת לזהות מצבים

בעייתיים וקשיים

עזרים: דפים לבנים וכלי כתיבה

הנחיות:

- חלקו למשתתפים דפים לבנים וכלי כתיבה.
- בקשו מהמשתתפים לשרטט מפה המראה את דרכם מהבית לבית הספר.
- לאחר ששרטטו בקשו מהם לסמן על גבי המפה ציוני דרך לאורך המסלול.
- כעת בקשו מהם שידמיינו את המסלול בעיניים סגורות ובמקביל שיחפשו לאורכו מוקדי בעיות או דברים שמפריעים להם.
- בקשו מהם לספר אחד לשני מהן אותם הדברים הבעייתיים שבהם נתקלו לאורך המסלול.
- בקשו מהם לחשוב איך הם היו רוצים לפתור את הבעיה.

כדורי שלג

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: הצפת בעיות שונות ומשותפות

עזרים: דפים וכלי כתיבה

הנחיות:

- חלקו למשתתפים דפים לבנים וכלי כתיבה.
- בקשו מכל משתתף לרשום בעיה שמפריעה לו/ה על דף נייר לבן.
- ערכו קרב כדורי שלג. כשאחד המשתתפים נפגע מכדור הוא צריך לפתוח אותו ולכתוב משהו שמפריע לו באותו הנושא. רכזו את הבעיות שעולות על הלוח.
- כעת רשמו שוב בעיה על גבי הנייר אך הפעם הציעו פתרונות באותו אופן.
- אחרי שלכל בעיה התווספו הרבה פתרונות בחרו את הבעיות שלהן הגיבו הכי הרבה בכדי להתחיל להתייחס אליהם לעומק במהלך דיון קבוצתי.

רשת חברתית

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: תרגול שימוש ברשתות חברתיות כמרכיב חשוב באזרחות פעילה

עזרים: מחשב, מצלמה

הנחיות:

- פתחו יחד עם הילדים או הנחו אותם לפתוח עמוד פייסבוק לקבוצה.
- בקשו מהילדים לצאת לטיול שכונתי עם מצלמה בכדי לצלם דברים שמפריעים להם.
- הנחו אותם להעלות את התמונות לפייסבוק או רכזו את התמונות והעלו בעצמכם.
- עודדו אותם להעיר הערות ולעשות "לייקים" לנושאים שיש להם דעות ומחשבות לגביהם.

עיתונים מרגיזים

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: להציף בעיות ונושאים בעייתיים

עזרים: עיתונים, מחשבים עם אינטרנט, מאגר סרטונים של "יוצרים שינוי" מהארץ ומהעולם

הנחיות:

- חלקו לכל משתתף עיתון, מקומון או מגזין (בהתאם לגיל המשתתפים) ובקשו שבזמן שהם מדפדפים יגזרו כתבות המדברות על נושאים שמעניינים אותם, נוגעים בהם ומעצבנים אותם.
- חפשו באינטרנט עמותות שמטפלות בנושאים ובבעיות שמעניינות אתכם. איך הם בחרו לתת מענה לבעיה שלמענה הוקמה העמותה? איך הייתם רוצים/יכולים לסייע להם?
- הכינו רשימה של הנושאים שעולים וחפשו שותפים בקבוצה שאותו נושא הטריד גם אותם.
- ספרו אחד לשני מה בדיוק מפריע לכם ולמה.
- נסו לדמיין ולתאר אחד לשני מיהם האנשים המושפעים מהנושא.

יעדים גלובאליים וגלוקליות- הפיכת הבעיה העולמית לבעיה שלי

מטרות הפעילות: חשיפה והזדהות עם הבעיות הגלובאליות המרכזיות שהועלו ביעדים לשיפור ע"י האו"ם ולאחר מכן לאתר מתוכם בעיה קונקרטית בחיי התלמידים.

עזרים: מחשב ומקרן, [סרטון יעדים גלובאליים של האו"ם](#), שלטי יעדים מודפסים (נספח 6), דפי פירוט על כל יעד (נספח 7), דפים וכלי כתיבה, סרטון ['YOU CAN'T' DFC GPM](#)

משך הפעילות: 45 דק'

הנחיות:

- הדביקו את השלטים ברחבי החדר
- הקרינו את הסרט [יעדים גלובאליים של האו"ם](#)
- חלקו למשתתפים פתקיות דביקות
- הנחו את המשתתפים לבחור יעד אחד שתפס את תשומת לבם במיוחד.
- הדביקו את הפתקים על קיר משותף
- ארגנו את הפתקים לפי נושאים
- תתארגנו בקבוצות בהתאם
- תעברו אחד אחת במעגל לספר למה בחר את הנושא.
- כעת צאו ללמוד את הבעיה ברמה הארצית

במפגש הבא:

1. בקשו מכל משתתף **לספר על מקרה בחייהם בו חוו את הבעיה הזו.**
2. בקשו מהתלמידים לאפיין את הבעיה כפי שהיא מתרחשת באופן קונקרטי בחייהם: איפה היא מתקיימת? למה? מיהם כל האנשים הקשורים לבעיה? מתי הבעיה מתרחשת? כמה הבעיה רווחת? מהו שורש הבעיה?
3. לאחר שהם הבינו את הבעיה הגדולה ומיקדו אותה בהקשר לחייהם בקשו מהם לזהות ולהגדיר הזדמנויות לשינוי

פעילויות לבחירה וחקירת הבעיה הנבחרת

עננים

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: לתרגל עבודת צוות, מיון, איתור והגדרת בעיה והצגתה בפני קהל. חידוד העובדה שלבעיה יש זוויות שונות ודרכים שונות להסתכל עליה.

עזרים: פתקים דביקים, כלי כתיבה, לוח

הנחיות: השתמשו בכל הנושאים שעלו מהפעילויות הקודמות.

- חלקו לכולם פתקים דביקים ובקשו שירשמו כל בעיה על פתק נפרד.
- הזמינו את התלמידים למיין ולארגן את הפתקים לפי נושאים כ"עננים".
- הנחו אותם לתת כותרת לכל ענן.
- בקשו מהם להתחלק לקבוצות לפי נושא משותף ולדון בו.
- בקשו מכל קבוצה להציג את הבעיה שלהם בהתאם להנחיות.

להוסיף דוגמה ויזואלית

הנחיות לדוגמא (ניתן להשתמש ברעיונות נוספים):

עמדו על כסא ושכנעו לגבי חומרת הבעיה כל משתתף ממשיך את קודמו

שירו שיר על הבעיה

הציגו בהצגה את הבעיה

הציגו בפנטומימה את הבעיה

ציירו את הבעיה

בחזרה לעתיד

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: סקירת הבעיות שעלו בכל הפעילויות שנערכו עד כה בניסיון לאתר את אילו שהילדים הראו בהם את הכי הרבה עניין

עזרים: תיעוד כל השיעורים הקודמים, יומנים אישיים, פתקים, אטבי כביסה, חוטים

הכנה:

אספו את החומרים שהצטברו מכל השיעורים עד כה

קשרו חוטים בין שתי נקודות בחלל החדר

הנחיות:

- הציגו בפני הילדים את מגוון הנושאים שעלו עד כה בשלב ה"להרגיש"
- בקשו מכל ילד לכתוב על פתק (אפשר כמה פתקים) בעיה שהיה רוצה להתחיל לעשות בה שינוי ולתלות אותו בעזרת האטבים על החוטים
- בקשו מהילדים לעבור בין הפתקים ולארגן אותם לפי נושאים משותפים
- התארגנו בקבוצות בהתאם לנושאים
- בהתאם למספר הנושאים ערכו הצבעה ובחרו את הנושאים שעליהם תתמקדו (גודל הקבוצה האידיאלית הינה בין 5-10 ילדים).
- ילדים שהנושא שלהם לא נבחר מוזמנים לשכנע את הכיתה על מידת החשיבות שלו.
- האם הנושאים שהעלינו עד כה בפעילויות השונות קשורות למטרות הגלובאליות?

פה קבור הכלב

משך הפעילות: 45 דק'

מטרות הפעילות: אימון בחקירת בעיה לעומקה

עזרים: מחשב

הנחיות:

- בהתאם לקבוצות שנוצרו סביב הנושא הנבחר שלחו את הילדים לחקור כבלשים את אופי הבעיה.
- הנחו אותם לפי השאלות הבאות: מה אנחנו בכלל יודעים על הבעיה? מדוע הבעיה קיימת? מיהם האנשים שסובלים מהבעיה? מתי הבעיה מתרחשת? מהם הגורמים המרכזיים לבעיה? כמה הבעיה שכיחה? דוגמאות שונות של הבעיה וכו'.
- היעזרו במגוון אמצעי חקירה כגון: תצפיות, סקרים, שאלונים, ראיונות, צילומים, קריאה וכו'.
- לאחר שכל קבוצה תסיים לאסוף את הנתונים (ייתכן ויש להקדיש לשלב זה מספר מפגשים) בקשו מכל קבוצה להציג את הבעיה באופן שהיא בוחרת (מצגת, הצגה, הרצאה וכו').

מה השאלה?

על כל קבוצה לנסח את הבעיה שאותה בחרו לפתור כשאלה. לדוגמא: במידה והבעיה היא עומס שיעורי בית יש לנסח אותה כשאלה: כיצד ניתן להפחית את עומס שיעורי הבית?

במידה והבעיה היא ריבוי חתולי רחוב השאלה תהיה: באילו אמצעים ניתן לנקוט על מנת להפחית את מספר חתולי הרחוב?

דרך ניסוח זו תסייע בידי הקבוצות למקד את הפתרון שייתן מענה ספציפי לבעיה שהעלו.

*במידה והנושאים הנבחרים אינם בתחום בית הספר ניתן לתת את ההנחיות כשיעורי בית

פעילויות להגדרת הבעיה הנבחרת

להרים את החומה

משך הפעילות: 15 דק'

מטרות הפעילות: להגדיר באופן קונקרטי של הבעיה בה בחרו הילדים ליצור שינוי.

עזרים: מחשב, מקרן

הנחיות:

- הקרינו את הסרט המצורף ולאחר מכן קיימו דיון עם הילדים - [להרים את החומה](#)

שאלות לדיון:

הסרט הוא מטאפורה לתהליך של יצירת שינוי שמתחיל בזיהוי "החומה" כלומר הבעיה ולהמחיש תהליך של "הרמת החומה" כלומר פתרונה.

בקשו מהילדים לענות על השאלות הבאות:

מה הייתה הבעיה של הילדים בסרט?

על מי הבעיה השפיעה?

איפה התרחשה הבעיה?

מתי התרחשה הבעיה?

איך הבעיה באה לידי ביטוי בשטח?

למה זאת בעיה?

מה היה הפתרון שהילדים בחרו כדי לפתור את הבעיה?

כעת הגדירו את הבעיה שאתם בחרתם להתמקד בה באופן קונקרטי וממוקד. היעזרו בשאלות הנ"ל

סיכום: תהליך יוצרים שינוי יבקש מכם לזהות את "החומה" שלכם כלומר, מה מפריע לכם? לדמיין כיצד "להרים את החומה", לצאת ו"להרים את החומה" ולבסוף לספר לעולם את סיפור ה"הרמת החומה" שלכם.